

2. Jezus wast de voeten van de discipelen

Jezus' laatste dagen op aarde

Het was de avond van het Laatste Avondmaal en de Heer Jezus greep een laatste kans om een heilige maaltijd te delen met zijn beste vrienden. Terwijl de duisternis die avond inviel, bereidde Christus zijn discipelen voor op wat de gebeurtenissen die op punt stonden plaats te grijpen omdat Hij wist hoe schokkend ze zouden zijn voor hen. Zijn uur was gekomen. Wanneer mensen weten dat de dood nadert, delen ze vaak gedachten die heel belangrijk zijn voor hun naasten. Binnen vijftien uur zou Hij gekruisigd worden. De volgende vijf hoofdstukken van het Johannesevangelie richten zich op de laatste uren en essentiële gedachten die Jezus met de twaalf discipelen zou delen vóór zijn arrestatie in de hof van Gethsemane.

Het was vlak voor het Pesachfeest. Jezus wist dat het uur gekomen was dat hij deze wereld zou verlaten en naar de Vader zou gaan. Hij had de zijnen die in de wereld waren, liefgehad en had hen lief tot het einde. De avondmaaltijd was aan de gang, en de duivel had Judas, de zoon van Simon Iskariot, er al toe aangezet Jezus te verraden (Johannes 13:1-2).

Symboliek van het Pascha

Laten we proberen een idee te krijgen van hoe de zaal er die avond uitzag. Als mensen denken aan het Laatste Avondmaal, denken ze vaak aan het beroemde schilderij van Leonardo da Vinci. Het is zijn meest herkenbare werk geworden, omdat bijna iedereen er wel ergens een reproductie van heeft gezien. Leonardo wilde de menselijke gezichtsuitdrukkingen van elke discipel weergeven toen Jezus aankondigde dat een van hen Hem zou verraden. Hij plaatste ze in een rechte lijn, zodat we de gezichtsuitdrukkingen konden zien. Hoewel het een prachtig schilderij is, geeft het de gebeurtenis niet weer zoals die eruit zou hebben gezien op basis van wat we weten over de cultuur van die tijd. Veel details van het schilderij kloppen niet met betrekking tot hoe Jezus en zijn discipelen aan tafel zaten tijdens de Pesach Seder, de Joodse ceremoniële maaltijd voor het Pascha.

Jezus en de twaalf discipelen arriveerden in een grote bovenzaal die al was voorbereid door Johannes en Petrus (Lucas 22:8). De Schrift zegt dat het de traditionele Pesachmaaltijd was die ze aten: **"Ze maakten het Pesach klaar. 14 Toen het zover was, gingen Jezus en zijn apostelen aan tafel"** (Lucas 22:13-14). De discipelen zaten aan een U-vormige tafel, een triclinium genaamd, zoals die waar Maria de voeten van Jezus zalfde in het huis van Simon de Melaatse (Johannes 12:2). Drie tafels stonden tegen elkaar aan in een U-vorm, traditioneel ongeveer 45 centimeter boven de grond. De discipelen zaten waarschijnlijk laag bij de grond op kussens of in lage fauteuils. Ze leunden waarschijnlijk op één arm en hielden hun andere hand vrij om eten op tafel te pakken. Op deze manier op banken liggen betekende dat ieders hoofd bijna op de borst rustte van degene die links van hem aanlag.

Op tafel zouden we een hele maaltijd hebben gevonden, niet alleen brood en wijn. Omdat we er niet bij waren, kunnen we natuurlijk niet precies weten wat Jezus en zijn discipelen die avond deelden. Er is controverse onder Bijbelgeleerden over de vraag of dit de traditionele Pesach Seder-maaltijd was of een gewone Joodse maaltijd. Ik denk dat dit de Pesach-maaltijd was, omdat de mensen uit Galilea de Pesach-maaltijd een dag eerder konden eten dan de mensen in Jeruzalem:

De Joden in Jezus' tijd hanteerden twee verschillende methoden om de kalender te berekenen. De Farizeeën, evenals de Joden uit Galilea en de noordelijke districten van Israël, telden de dagen van zonsopgang tot zonsopgang. De Sadduceeën, en de inwoners van Jeruzalem en de omliggende gebieden, telden de dagen echter van zonsondergang tot zonsondergang. Dat betekende dat 14 Nisan voor een Galileeër op donderdag viel, terwijl 14 Nisan voor de inwoners van Jeruzalem op vrijdag viel.

Deze maaltijd werd zorgvuldig voorbereid. Jezus stuurde Petrus en Johannes eropuit met de opdracht: **"Ga en maak voorbereidingen voor ons om het Pascha te eten"** (Lucas 22:8). Op tafel stond een bord met daarop een stapel van drie matses (dunne sneetjes ongezuurd brood). Op het traditionele Pesachbord (ke'ara) vonden we ook ander voedsel, waaronder zes voorwerpen die een speciale betekenis hadden voor het Joodse volk. Deze voorwerpen herinnerden hen aan het harde leven dat ze in Egypte hadden doorstaan voordat God hen uit de slavernij bevrijdde (Exodus 13:3).

Er stond ook een aardewerken beker met wijn voor iedereen aan tafel, hoewel sommigen zeggen dat het druivensap was. Het belangrijke punt hier is dat het de vrucht van de wijnstok was. Iedereen dronk vier keer uit de beker tijdens de maaltijd. Deze avond was een speciale jaarlijkse gebeurtenis, dus het vergde enige voorbereiding van Joodse gezinnen. De moeder van het gezin besteedde de hele week vóór de Pesachmaaltijd aan het schoonmaken van het huis (in de westerse wereld noemen we dit een "voorjaarsschoonmaak"). Bij deze grondige schoonmaak van het huis verwijderden de Joden nauwgezet elk stukje of kruimel brood met zuurdesem (gist):

Zeven dagen lang moeten jullie brood eten dat zonder gist is gemaakt. Verwijder op de eerste dag het zuurdeeg uit jullie huizen, want iedereen die van de eerste tot en met de zevende dag iets eet dat met gist is, moet uit Israël worden verbannen (Exodus 12:15).

Het hoofd van het gezin van orthodoxe Joden bidt nog steeds dit gebed vóór de maaltijd: "Al het zuurdeeg dat in mijn bezit is, wat ik heb gezien en wat ik niet heb gezien, het is waardeloos, het is alst als het stof van de aarde." Tegenwoordig wordt er in Joodse gezinnen vaak een spelletje met de kinderen gespeeld door een klein stukje brood met gist te verstoppert. De moeder vertelt het kind dan waar het laatste stukje is verstopt, zodat het kind het kan vinden en in het vuur kan verbranden. Het verwijderen van het zuurdesem (gist) uit het huis is een essentieel onderdeel van de viering van Pesach, de eerste dag van het Feest van de Ongezuurde Broden.

Het Oude Testament geeft ons een voorproefje van waarden die in het Nieuwe Testament voorkomen. Dus, wat was de betekenis van het verwijderen van zuurdesem – gist – vóór de Pesachmaaltijd? Hoe verhoudt het verwijderen van zuurdesem of gist zich tot de gelovige in Christus?

Jezus waarschuwde zijn discipelen voor hypocrisie en valse leer door te zeggen: "Pas op voor het zuurdeeg van de Farizeeën en dat van Herodes" (Matteüs 8:15), verwijzend naar hun hoogmoedige leer. Hij waarschuwde dat als hun leer ruimte vond in hun harten, het zich zou kunnen verspreiden en de harten van de discipelen zou kunnen opblazen (Matteüs 16:6). Zuurdesem stond symbool voor zonde en alles wat niet heilzaam of waarachtig was. Zuurdesem of gist is waar de apostel Paulus naar verwees toen hij schreef:

Uw roem is niet goed. Weet u niet dat een beetje zuurdesem het hele deeg zuur maakt? Doe het oude zuurdeeg weg, zodat u een nieuw, ongezuurd deeg kunt zijn, zoals u werkelijk bent. Want Christus, ons paaslam, is geofferd. Laten we daarom het feest vieren, niet met het oude brood, gezuurd door slechtheid en ongerechtigheid, maar met het ongezuurde brood van oprechtheid en waarheid (1 Korintiërs 5:6-8).

Het zuurdeeg, of gist, symboliseert zonde, de verderfelijke invloed van onze innerlijke mens en geest. Gist is een schimmel die brood doet opzwellen. De werking van het gist verlucht het deeg en dient als een beeld van een mens die opgeblazen is door zijn ego. We moeten alle trots en zelfgenoegzaamheid loslaten en transparant en oprecht voor God blijven.

Wanneer we tot Christus komen, moeten we het wereldsysteem achter ons laten en de dienstbaarheid aan Satan en zijn daden van duisternis afwijzen. We laten de zuurdesem van de zonde niet langer over ons heersen. Christus, ons paaslam, werd voor ons geofferd om bevrijding te verkrijgen uit Egypte, dat het wereldsysteem vertegenwoordigt. Het bloed van het Lam is vergoten en op de deur van ons huis

gestreken. Er is hier sprake van een rijke symboliek, namelijk het bloed van Christus over onze aardse woning.

Het dispuut aan tafel

De evangelieschrijver Lucas verdiept ons begrip van de gebeurtenissen die avond, toen ze aanlagen rond de Pesachmaaltijd. Er ontstond een dispuut over wie van de discipelen de grootste was:

Ook ontstond er een dispuut onder hen over wie van hen de grootste was. Jezus zei tegen hen: 'De koningen van de volken heersen over hen, en degenen die macht over hen uitoefenen, noemen zich weldoeners. Maar zo moeten jullie niet zijn. Integendeel, de grootste onder jullie moet zijn als de jongste, en wie heerst als wie dient. Want wie is groter, degene die aan tafel zit of degene die bedient?' (Lucas 22:24-27)

Kun je je voorstellen hoe het voor Jezus was om die avond aan tafel te zitten en te luisteren naar het geruzie en gekibbel over wie de grootste onder hen was? Nadat Hij de laatste drie jaar van Zijn leven met deze mannen had doorgebracht en hun de wegen van het koninkrijk van God had bijgebracht, moet het Hem pijn hebben gedaan om hen te horen ruziën en te strijden om de positie van de grootste. Lucas maakt geen melding van de voetwassing. Johannes is de enige die deze daad van dienstbaarheid bespreekt, maar het is waarschijnlijk dat Jezus, terwijl de discipelen te midden van hun geruzie zaten, van de gelegenheid gebruik maakte om hen nog een les te leren. De Heer stond op van de tafel en begon hun een voorbeeld te geven van dienend leiderschap.

De voetwassing

Mensen van buiten de natie moesten minstens een week van tevoren arriveren, omdat iedereen die uit een land buiten Israël kwam, niet in de Tempel kon aanbidden voordat hij zeven dagen lang ritueel gereinigd was. Deze reiniging verklaart waarom de Joodse leiders, toen ze Jezus voor Pilatus beschuldigden, de woning van Pontius Pilatus, de Romeinse procurator, niet mochten betreden. Om het huis van een heiden te betreden, moesten ze opnieuw de rituele reiniging ondergaan om het Pascha te eten (Johannes 18:28).

Net als in andere oude steden uit die tijd hadden de straten van Jeruzalem weinig bestrating; daarom was het lopen van de ene plaats naar de andere nogal rommelig, met leren sandalen die met riemen om de voeten waren gebonden. Het vuil en de modder kwamen tussen de tenen en vereisten voetwassing bij het betreden van elk huis. Hiervoor werden grote aardewerken of stenen vaten met 75 tot 100 liter water - de hoeveelheid die Jezus in Johannes 2 in wijn veranderde - bij de ingang geplaatst voor rituele handwassing en voetbaden.

Een dienaar waste gewoonlijk de voeten zodra iemand arriveerde. Sommige Joden geloofden dat alleen heidense slaven, en niet Joden, de voetwassing mochten uitvoeren, omdat de taak als zo onbelangrijk werd beschouwd. Er waren waarschijnlijk geen dienaren beschikbaar tijdens de Pesachmaaltijd die Jezus met zijn vrienden deelde. Toen de discipelen die avond arriveerden, waste niemand zijn voeten, maar koos ervoor om aan tafel te gaan liggen met hun voeten nog vuil.

Dienend Leiderschap Getoond

Jezus wist dat de Vader alle dingen aan Hem had onderworpen, dat Hij van God was gekomen en naar God terugkeerde. Daarom stond Hij op van de maaltijd, deed zijn bovenkleed uit en sloeg een linnen doek om Zijn middel. Daarna goot Hij water in een waskom en begon de voeten van zijn discipelen te

wassen, die Hij met de doek die om Hem heen was gewikkeld, afdroogde. Hij kwam bij Simon Petrus, die tegen Hem zei: "Heer, wilt U mijn voeten wassen?" Jezus antwoordde: "Wat Ik doe, begrijpt U nu nog niet, maar later zult U het begrijpen." "Nee," zei Petrus, "u zult mijn voeten nooit wassen." Jezus antwoordde: "Als Ik u niet was, hebt u geen deel aan Mij." "Heer," antwoordde Simon Petrus, "dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!" (Johannes 13:3-9).

Ik zie de kamer stil worden terwijl Jezus opstaat van Zijn plaats aan tafel en Zijn bovenkleed aflegt. Ik weet zeker dat de discipelen zich afvroegen wat Hij van plan was door Zijn mantel uit te trekken en Zijn gebedskleed met kwastjes af te leggen, zodat Hij op een heidense dienaar leek. Toen Hij naar de ingang liep, een handdoek om Zich heen sloeg en een waskom met water vulde, moeten ze behoorlijk verbaasd zijn geweest. De Heer onderwees hen op een zeer aanschouwelijke manier door Zijn voorbeeld. Hij wist dat dit een essentiële les voor hen zou zijn en Hij wilde dat het hen helder voor de geest zou komen.

Verzen drie en vier in de bovenstaande passage worden verbonden door het woord daarom. Wat openbaart Johannes ons door deze twee gedachten met elkaar te verbinden? Hoe helpt het begrijpen van wie we in Christus zijn ons om anderen te dienen?

Wanneer mannen en vrouwen van God begrijpen wie ze in Christus zijn en wat Christus voor hen heeft gedaan, zijn ze vrij van de behoefte om hun ego of hun eigen aard te behagen. Wanneer mensen werkelijk beseffen dat ze zonen en dochters van de Levende God zijn, gekocht door Zijn kostbare bloed (Openbaring 5:9), worden ze in staat gesteld om elke taak die God hun geeft op zich te nemen. Ze kunnen de drang weerstaan om zichzelf te behagen en anderen voorrang te geven uit liefde en dankbaarheid voor wat Christus voor ieder van ons heeft gedaan.

Niets wat we voor Christus doen, is te ondergeschikt als we onze positie in Christus kennen. We kunnen met een gezond zelfbeeld in de spiegel kijken en onszelf eraan herinneren dat we misschien niet rijk zijn in deze wereld, maar dat de dag komt dat we de beloning zullen ontvangen om dienaren van de Levende God te zijn. Er is een gezond zelfrespect voor zelfs de meest ongelukkigste persoon die begrijpt wat het betekent om een kind van God te zijn. Hij illustreerde op krachtige wijze een waarheid die hen door de komende dagen zou leiden.

Waarom denk je dat Petrus aarzelde om Jezus zijn voeten te laten wassen? Wat bedoelde Jezus met de woorden: "Als ik je niet was, heb je geen deel aan mij?" (Johannes 13:8).

Heb je ooit iemand je voeten laten wassen tijdens een voetwasceremonie? Het is een nederige en ongemakkelijke ervaring, vooral voor iemand die trots is. Petrus verzette zich tegen deze daad van nederigheid van Jezus. Hoe kon de Messias van Israël zijn voeten wassen? Voor Petrus had het andersom moeten zijn. Zo'n nederige taak was iets wat alleen een dienaar zou doen! In het Grieks worden de woorden "jij" en "mijn" samen gebruikt voor de nadruk. Petrus is ongelovig bij de gedachte. Zijn antwoord was: "Je bedoelt jij... mijn voeten!" Hij zegt in vers acht: "Jij zult mijn voeten nooit wassen!"

Zelfbewuste trots rees in Petrus op bij de gedachte dat Jezus zijn voeten waste. Dit soort trots weerspiegelt de vleeselijke natuur die we allemaal bezitten. Als hij vuile voeten had, zou hij ze zelf wassen; dank u wel! Het was weerzinwekkend voor Petrus om te denken dat de Messias van Israël zijn voeten waste. We moeten allemaal voorzichtig zijn wanneer onze gedachten in tegenspraak zijn met wat de Heer ons wil leren. Onze wegen zijn niet Zijn wegen. Gods manier van doen gaat vaak in tegen onze menselijke natuur. We geven er de voorkeur aan om zaken zelf af te handelen, zonder Gods hulp. Leer die gedachten te herkennen, en wees, wanneer God een leermoment geeft, bewust en ontvankelijk voor wat de Heilige Geest ons wil meedelen. Als je dat niet doet, mis je misschien essentiële waarheden die God wil openbaren.

Baden en Voeten wassen

Jezus antwoordde: "Wie gebaad heeft, hoeft alleen zijn voeten te wassen; zijn hele lichaam is rein. En jullie zijn rein, maar niet allemaal." Hij wist immers wie Hem zou verraden, en daarom zei Hij dat niet iedereen rein was. Nadat Hij hun voeten had gewassen, trok Hij zijn kleren aan en ging terug naar Zijn plaats. "Begrijpen jullie wat Ik voor jullie heb gedaan?" vroeg Hij hun. Jullie noemen mij 'Meester' en 'Heer', en terecht, want dat ben ik. Nu ik, jullie Heer en Meester, jullie voeten heb gewassen, moeten jullie ook elkaars voeten wassen. Ik heb jullie een voorbeeld gegeven, opdat jullie zouden doen wat ik voor jullie heb gedaan. Voorwaar, voorwaar, ik zeg jullie: geen dienaar is groter dan zijn meester, en een boodschapper is groter dan degene die hem gezonden heeft. Nu jullie dit weten, zullen jullie gezegend zijn als jullie ze doen (Johannes 13:10-17).

Toen de apostel Johannes over de gebeurtenissen van die nacht schreef, dacht hij na over het feit dat hij Christus Judas' voeten zag wassen (vs. 12). Toen hij zijn evangelie schreef (rond 90 n.Chr.), had Johannes vernomen van de deal die Judas met de Joodse religieuze leiders had gesloten, en terugkijkend vond hij het opmerkelijk dat Jezus op de hoogte was van het verraad en toch Judas' voeten waste. Lucas getuigde in zijn evangelie dat de deal plaatsvond vóórdat zij zaten voor de Pesachmaaltijd (Lucas 22:1-6).

De discipelen begrepen later (v. 7) dat, net zoals de Joden vroeg in Jeruzalem aankwamen voor de wassing of het ceremoniële bad in het water van de mikwe vóór het feest, Jezus hen en ons grondig reinigde van zonde door Zijn offer aan het kruis. Van deze reiniging van zonde de Oudtestamentische Grote Verzoendag een vooradschaduw, een type van het offer van Christus: "Er zal verzoening voor u worden gedaan om u te reinigen, en u zult rein zijn van al uw zonden voor het aangezicht van de HEER" (Leviticus 16:30). Paulus' brief aan Titus spreekt ook over deze wassing:

Hij heeft ons gered, niet vanwege de rechtvaardige daden die wij hadden verricht, maar vanwege zijn barmhartigheid. Hij heeft ons gered door de wassing van wedergeboorte en vernieuwing door de Heilige Geest (Titus 3:5).

Wanneer iemand tot God naderde, moest hij zich eerst volledig onderdompelen in het water van de mikwe, wat de geestelijke reiniging door het kruis van Christus symboliseerde. Pas na de wassing kon hij tot God naderen via een offerlam op het altaar. Zonder bloedvergieten is er geen toegang tot God mogelijk:

In feite vereist de wet dat bijna alles met bloed gereinigd wordt, en zonder bloedvergieten is er geen vergeving (Hebreeën 9:22).

Want het leven van een schepsel is in het bloed, en Ik heb het u gegeven om verzoening voor uzelf te doen op het altaar; het is het bloed dat verzoening doet voor iemands leven (Leviticus 17:11).

Jezus maakte Petrus duidelijk dat, tenzij het bloed van Christus' offer op Golgotha hem rein wast, hij geen deel heeft aan Christus (Johannes 13:8). Er is geen toegang tot een heilige God mogelijk, tenzij het offer aan het kruis van Golgotha wordt toegerekend (bezit van iemand) om ons van zonde te vergeven. Na het wassen hoefde hij alleen zijn voeten te wassen toen hij tot God naderde: "Wie een bad heeft genomen, hoeft alleen zijn voeten te wassen; zijn hele lichaam is rein" (Johannes 13:10).

Wat bedoelt Jezus met de opmerking dat alleen Petrus' voeten gewassen hoeven te worden? Voordat een priester de Heilige Plaats, oftewel de buitenste ruimte van de Tempel zelf, kon betreden, moest hij zijn handen en voeten wassen bij het bronzen wasbekken. Deze reiniging van zonde wordt ons geschonken door het Woord van God, naarmate we volledig begrijpen wat Christus aan het kruis heeft gedaan.

Mannen, heb uw vrouw lief, zoals Christus de gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar heeft overgegeven, om haar te heiligen door haar te reinigen met het waterbad van het Woord, en om haar

voor Zichzelf te stellen als een stralende gemeente, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, maar heilig en smetteloos (Efeziërs 5:25-27).

U bent al rein door het Woord dat Ik tot u gesproken heb (Johannes 15:3).

Door het Woord van God te ontvangen, d.w.z. de boodschap van de genoegzaamheid van het offer van Christus en onze gehoorzaamheid daaraan, worden we gereinigd. We moeten echter nog steeds leven in dit wereldsysteem dat in strijd is met God. Terwijl we door dit leven wandelen, zullen er gelegenheden zijn waarop we zondigen. Soms zullen onze voeten (sprekend over onze dagelijkse wandel) vuil worden. We moeten onze voeten laten wassen, wat symbool staat voor het belijden van onze zonden en wandelen in Zijn vergeving. Omdat ze bij Christus waren geweest, hadden ze Hem leren kennen en zouden ze spoedig de reden voor Zijn dood als offer voor de zonde begrijpen.

Judas Iskariot

Toen het avond werd, lag Jezus met de twaalf aan tafel. Terwijl ze aten, zei Hij: "Voorwaar, Ik verzeker jullie: een van jullie zal Mij verraden." Ze waren erg verdrietig en begonnen de een na de ander tegen Hem te zeggen: "Ik toch niet, Heer?" (Matteüs 26:20-22).

Judas zat waarschijnlijk aan tafel op de ereplaats links van Jezus, terwijl hij probeerde zijn plannen te verbergen. We weten dit omdat Jezus binnen handbereik van Judas was om hem het stuk brood te geven dat Jezus in de schaal doopte. De apostel Johannes geeft ons hier meer informatie:

Nadat Hij dit had gezegd, werd Jezus diepbedroefd en getuigde: "Voorwaar, Ik verzeker jullie: een van jullie zal Mij verraden." Zijn discipelen staarden elkaar aan, niet wetend wie van hen Hij bedoelde. Een van hen, de discipel die Jezus liefhad, lag naast Hem aan. Simon Petrus wenkte deze discipel en zei: "Vraag hem wie hij bedoelt." Hij leunde achterover tegen Jezus aan en vroeg: "Heer, wie is het?" Jezus antwoordde: "Het is degene aan wie Ik dit stuk brood zal geven nadat Ik het in de schaal heb gedoopt." Vervolgens doopte Hij het stuk brood in de schaal en gaf het aan Judas Iskariot, de zoon van Simon. Zodra Judas het brood aannam, voer Satan in hem (Johannes 13:21-27).

De volgorde van de zitplaatsen was: Johannes lag rechts van Jezus, met zijn hoofd tegen Jezus' borst. Hoewel we het niet zeker weten, hebben sommigen aangenomen dat Petrus rechts van Johannes zat, omdat Petrus Johannes vroeg om Jezus een vraag te stellen ("Vraag Hem wie Hij bedoelt" vs. 24). Zat Judas aan de linkerkant van Jezus?

Zo ja, hoe kwam Judas dan op de andere ereplaats aan Jezus' linkerzijde terecht? Judas' plaats zou de reden kunnen zijn geweest voor het dispuut aan tafel die avond. Hoewel we het niet zeker weten, is het mogelijk dat Petrus boos was over het feit dat hij een lagere plaats aan tafel kreeg omdat Judas hem voor was op de plaats naast Jezus. Hun discussie over posities werd mogelijk ingegeven door de verwachting dat Jezus spoedig Zijn koninkrijk zou onthullen en wellicht waren ze nieuwsgierig naar hun positionering daarin, per slot van rekening waren zij Jezus' volgelingen van het eerste uur en vanzelfsprekend zouden daaruit taken voortvloeien die zij te vervullen hadden in dat koninkrijk.

Judas kon zijn verraad niet voor de Heer verbergen. Hij deed zich heel goed voor als een gelovige, deed dezelfde dingen, bezocht dezelfde bijeenkomsten en deelde brood uit aan de hongerigen; maar diep in zijn wezen was er geen verandering in zijn hart. Jezus maakte de noodzaak van een innerlijke verandering duidelijk door te zeggen: **"Ik verzeker jullie: als jullie niet veranderen en worden als kinderen, zullen jullie het koninkrijk der hemelen zeker niet binnengaan"** (Matteüs 18:3). Judas was meer dan drie jaar bij Christus. Gedurende die tijd zag hij veel bewijzen van wie Jezus was, maar zijn hart werd donkerder naarmate hij zich verhardde tegen de ingevingen van de Geest. Sterker nog, op één plaats noemt Jezus Judas de belichaming van de duivel: **"Toen antwoordde Jezus: 'Heb Ik jullie**

niet uitgekozen, de twaalf? Toch is een van jullie een duivel!" (Johannes 6:70). De Heer wist al vroeg in Zijn bediening precies waar Judas' hart lag:

"Toen zijn er sommigen onder jullie die niet geloven." Want Jezus wist van het begin af wie van hen niet geloofde en wie Hem zou verraden (Johannes 6:64).

De invloed van Satan

De Schrift onthult dat Judas niet geloofde en nooit zijn vertrouwen in Christus stelde. Hij had een mentale overeenkomst met de persoon van Christus, maar in het diepst van zijn wezen had hij nooit genade en vergeving voor zijn zonden ontvangen. Dit was een krachtige misleiding.

Onze vijand, Satan, een zeer reëel spiritueel wezen, is in de wereld aan het werk om harten en geesten blind te houden voor de waarheid over Christus. Men kan de feiten van het Evangelie aanvaarden en zelfs de grote waarheden over de Heer Jezus Christus begrijpen, maar zolang iemand de persoon van Christus niet aanvaardt, vindt er geen verandering in zijn innerlijke aard plaats. Onze vijand houdt ervan mensen mentaal de waarheid te laten aanvaarden, maar hij werkt krachtig tegen hen als er een oproep tot oprechte bekering is. De apostel Paulus schrijft over deze geestelijke strijd om iemand blind te houden voor de waarheid:

De god van deze eeuw [Satan] heeft de gedachten van ongelovigen verblind, zodat ze het licht van het evangelie van de heerlijkheid van Christus, die het beeld van God is, niet kunnen zien (2 Korintiërs 4:4).

In het onzichtbare rijk woedt een oorlog in het denkproces van de geest en in het beslissingscentrum van de innerlijke mens, algemeen bekend als het hart. De hel breekt vaak los wanneer mensen overtuigd zijn van zonde en hun behoefte aan vergeving erkennen. Satan probeert onze familie en vrienden als zijn spreekbuis te gebruiken. Natuurlijk beseffen ze vaak niet waarom ze zeggen wat ze zeggen; er is een vijandige geest aan het werk in hen die ongehoorzaam zijn aan het geloof.

Waarom bleef Judas Christus volgen als hij niet geloofde? We kunnen zijn motieven niet met zekerheid weten, maar misschien was het de liefde voor roem, omdat hij één van de twaalf was. Beroemd zijn kan een vloek zijn. Populariteit kan iemand afhouden van de nederigheid die God in zijn dienaren zoekt. De weg omhoog is de weg omlaag. Judas stond bekend als één van de twaalf. De "sterren" van Israël in die tijd waren religieuze leiders en leraren.

Misschien was het het geld waar Judas van hield. Hij beheerde de financiën van de groep discipelen en stak zijn hand in de geldbuidel (Johannes 12:6). Na drie jaar met Christus te zijn geweest, weigerde hij te geloven (Johannes 6:70). Een gelovige in Christus heeft een geestelijke wapenrusting gekregen die hem beschermt tegen demonische aanvallen en controle (Efeziërs 6:10-18). Toch kan iemand die nog niet gelooft, als pion in de handen van de vijand worden gebruikt.

Waarom zou God in het goddelijke plan voor de verlossing van de mens toestaan dat Zijn Zoon door een vriend wordt verraden?

Hoe raakte Judas ertoe aangezet Christus te verraden?

Een natuurlijke barrière, een beschermende heg, voorkomt geestelijke aanvallen (Job 1:8-10), maar bepaald gedrag kan onze verdedigingsmechanismen verzwakken en satanische activiteit in ons leven uitnodigen. Betrokkenheid bij het occulte opent bijvoorbeeld de deur voor de vijand, terwijl Satan toegang krijgt tot iemands leven door gewoontezonde. De vijand probeert voet aan de grond te krijgen in ons leven, vervolgens voet aan de grond te krijgen en uiteindelijk een bolwerk te worden. Hoe meer terrein we door gewoontezonde aan hem prijsgeven, hoe meer hij zal opeisen. Geef hem een centimeter, en hij neemt een kilometer.

De verleiding vindt eerst plaats in de gedachten, en hoe meer we ons overgeven aan de gedachte, hoe meer grond de vijand in ons karakter en onze daden inneemt. Hoe meer we onze wil overgeven aan zondige gedachten, hoe meer dwang ons karakter binnensluipt. Judas werd niet gedwongen te doen wat hij deed. Satan gebruikte geen externe dwang om Judas' voeten naar de religieuze leiders te bewegen. Judas ging gewillig mee in de innerlijke motivaties die Satan in zijn hart zaaide. Een mens wordt een slaaf van degene wiens stem hij gehoorzaamt (Romeinen 6:16).

We moeten ons ervan bewust zijn dat het verstand de voedingsbodem is van ons karakter en onze daden, en Judas liet de vijand toe om zijn hart te bezoeken en zaden van vernietiging te zaaien. Het is op zich geen zonde dat kwade gedachten tot ons komen. Het wordt een zonde wanneer we die gedachten koesteren en ernaar handelen. Een wijs persoon heeft gezegd dat we een vogel niet kunnen beletten om rond ons hoofd te vliegen, maar we kunnen wel voorkomen dat hij er een nest bouwt. Francis Schaeffer zei ooit: "De geestelijke strijd, het verlies van de overwinning, speelt zich altijd af in de gedachtenwereld." Een mens is niet wat hij denkt dat hij is, maar wat hij denkt, dat is hij. Judas' natuurlijke barrières werden afgebroken doordat de vijand zich in zijn verstand en hart nestelde. Laat dit voor ons allen een waarschuwing zijn om ons gedachtenleven zuiver te houden.

Judas verkocht Jezus aan de religieuze leiders die Hem probeerden te doden voor dertig zilverstukken, de prijs van een gewone slaaf in de tijd van Mozes (Exodus 21:32). De allerhoogste dienaar werd gewaardeerd en verkocht voor de prijs van een gewone slaaf. Dit was geen overhaaste beslissing van Judas.

Velen van ons maken deze beproeving van verraad door een vriend, zakenpartner of familielid mee. Heeft iemand in je omgeving je ooit gekwetst met woorden en daden? Niemand kan ooit tegen God zeggen: "Je weet niet hoe het is." Jezus verdroeg het ergste wat de wereld Hem kon aandoen, maar Hij koesterde nog steeds geen wrok jegens Zijn vijanden; in plaats daarvan voelde Hij medelijden met hen. Als je ooit bent verraden door een partner, vriend of familielid, vraag God dan om je te helpen vergeven. Hij vraagt niets van ons waarvoor Hij niet de kracht zal geven. We zijn geroepen om niet alleen te vergeven, maar ook om degenen lief te hebben die de Heer liefheeft.

Wat jij en ik ook meemaken in het leven, Jezus is er geweest en we kunnen Hem om hulp vragen. Als onze leider heeft Hij elke vurige beproeving doorstaan die onze vijand ons kan aandoen, maar toch koestert Hij geen bitterheid of wrok. Hij vertrouwde op Zijn Vader, elke stap die Hij zette, door de pijn van afwijzing en verraad heen. Wat je ook meemaakt in het leven, Hij heeft het al voor je meegemaakt en kan je in elke beproeving bijstaan en je helpen om te volharden.

Omdat Hij zelf geleden heeft toen Hij verzocht werd, kan Hij ook degenen die verzocht worden, helpen (Hebreeëen 2:18).

Gebod: Heer, ik bid om genezing voor degenen onder ons die verraden, gekwetst en verwond zijn door anderen. Dank U, Jezus, dat U het perfecte voorbeeld voor ons bent in hoe U reageerde, door de wond toe te keren naar degenen die U pijn deden. Wilt U komen en ons genezen? We bidden voor degenen die ons pijn hebben gedaan en schenken hun vergeving. Amen.

Keith Thomas

E-mail: keiththomas@groupbiblestudy.com

Website: www.groupbiblestudy.com